

Avlsrådet våren 2023

Vi ble kalt inn til styremøte for klargjøring ang. kort /lang parringer før årsmøtet, og spørsmål ang. rapporter fra Aninova og Pyramidion.

Vi må fremskaffe mer dokumentasjon om hva rapportene skal brukes til, og hvorfor før vi ev. sender inn søknad om midler på nytt.

24.03.23

Vi er klare for å ta fatt på oppgaven, og tenker Avlsrådet bør ha et snarlig møte for å organisere dette. Vi kommer imidlertid ikke inn på avlsrådets samarbeidsside. Det blir sendt en melding til avlsrådets leder for å informere om dette, og vi får til svar at de 3 andre medlemmene av avlsrådet har trukket seg fra sine verv både i avlsrådet og i styret.

28.03.23

Får vi oversendt 71 filer som hører avlsrådet til via Dropbox.

Siden da har vi jobbet for å kvalitetssikre de avlsanbefalingene som ble fremlagt dato 18.05.23. Vi har lest tunge forskningsrapporter og lett opp relevant stoff. Vi har hatt daglige telefonmøter i perioder. Tidligere medlem i avlsrådet har også sendt en forespørsel til NKK ang. DNA-testing på Collie. Vi syntes ikke svaret fra NKK var klart nok, så vi ba om et oppklarende møte med NKK om DNA-testing og andre helseanbefalinger. Vi ønsket anbefalinger for å ivareta rasene på best mulig måte helsemessig, og for å ha størst mulig genetisk variasjon.

Vi avtalte også møter med Pyramidion og Aninova for å få avklart hva vi vil kunne få i rapporter de tilbyr. I forbindelse med dette får vi informasjon fra styret om at forvalter av fondet har mottatt et ønske fra medlem i avlsrådet for ikke så lang tid tilbake om å få bruke 25-30000 kr til screening prosjekt på sen PRA. Vi får ingen forståelse av at det er fritt frem for å bruke hele fondet til de nevnte rapporter, ei heller at det er døpt om til et Helsefond.

30.03.23

Oppklaringsmøte med Pyramidion i forbindelse med tilbud fra de på rapporter som viser diagnoser på collie. Den opprinnelige ønskelisten på diagnoser innenfor flere segment ble såpass dyr at vi gjorde om ønskene til en litt enklere liste. De kan gi oss oversikt for 2021 og 2022. Tidligere tall vil ikke være korrekte da for få av landets klinikker brukte systemet før dette. Deres klinikkssystem blir brukt av 80 % av klinikker i Norge. Vi har ikke fått bekreftelse på at alle de store kjedene av veterinærklinikker bruker systemet. Derfor kan vi ikke gå ut ifra at 80 % av klinikkene er det samme som 80 % av stilte diagnoser. Vi kan heller ikke få f.eks. dødsårsak på avlivede hunder, kun alder. Vi vurderer det til at 2 år er ikke lenge nok til å kunne se en trend i diagnoser, og anbefaler å se på dette når en kan få rapporter som går over en lengre periode.

13.04.23

Møte med Aninova for gjennomgang av tilbud de har sendt tidligere medlem i Avlsrådet på forespørsel. De henter sine data for å lage populasjonsstatistikk fra Dogweb. Dette betyr at for importerte hunder, eller hunder med utenlandsk far, vil kun data på inntil 3 generasjoner bli med. Noen ganger mindre. For at innavlestimatene skal bli så nøyaktige som mulig er det å ha en kjent stambok på individer flere generasjoner tilbake viktig. Vi anser at det vil være en utfordring at så mange collier ikke vil ha nok data tilgjengelige for å få en rapport som en kan bygge videre på med begrensninger som dette. Effektiv populasjonsstørrelse (NE) vil heller ikke bli korrekt med disse begrensningene. Det er kun Norsk Elghundklubb som har benyttet seg av denne muligheten så langt og det er lett å se hvor mye mer korrekte data en kan få ut når en har så godt som komplette stambøker i mange tiår bakover.

Aninova viste oss en Beta versjon av et avlsverktøy de har utviklet og presenterer for bl.a. NKK og SKK. Det så veldig informativt og nyttig ut. Her kan en gå inn på sin egen avlstispe f.eks. og lete opp aktuelle hanner med kriterier som helseresultater, bruksresultater, MH, utstillingsresultater. En vil også se avlsverdi som beregner innavlsgrad på kombinasjoner. Vi håper og tror at dette vil være en del av NKK sitt nye avlsverktøy som er på trappene. En kan lett tenke seg at et sånt verktøy blir dyrt og at raseklubbene kanskje må bidra med penger eller en form for abonnement som vil ha en fast årlig kostnad e.l. Da vil det være viktig for klubben å ha økonomiske muligheter til dette.

25.04.23

Det vedtas på Generalforsamlingen at en skal søke NKK om å tillate kryssparring mellom collie korthår og collie langhår. Med bakgrunn i dette vedtaket jobbes det iherdig med å gjøre klar en søknad til Sunnhetsutvalgets møte 27.04.23. Vi får mulighet til å få med saken selv om frist for innsending er utløpt og søknad med tilhørende papirer sendes inn tidsnok til at det kommer med på vårens møte. Styret mottar svar fra Sunnhetsutvalget og vedtaket deles med klubbens medlemmer 15.05.23. Det bemerkes at vedtaket ikke er gyldig før det er behandlet og godkjent i NKK's hovedstyre. Vedtaket blir gyldig fra 01.01.24 forutsatt godkjenning i HS.

05.05.23

Møte med NKK sin avlskonsulent/veterinær.

Mail ble sendt i forkant med de spørsmål vi hadde sånn av vi kunne få konkrete svar på selve møtet. Vi spurte om det er et krav fra NKK at alle collier skal DNA testes for recessivt nedarvbare sykdommer, og sendte ved en liste over de som ligger i Labogen sin colliepakke for gjennomgang. Vi spurte også om hvordan vi skulle forholde oss til CRD.

Vi fikk konkret svar på at det ikke kreves eller anbefales DNA tester for de aktuelle sykdommene da de ikke anses å ha en stor betydning for rasene våre. DNA test for CEA/CRD viser seg å kunne gi resultat affisert CRD for hunder som er øyelyst fri både som valp og voksen. Vi har allerede funnet to tilfeller i Norge som gir nettopp dette. Det er også viktig å merke seg at ikke alle tester er like godt egnet for collie selv om de

passer godt for andre raser. Og at markørtester er ikke det samme som en test for en aktuell sykdom. NKK rådet oss til å ivareta genpool best mulig, og det gjør vi ikke med alle de begrensinger dette vil gi. Når det gjelder CRD blir vi anbefalt å tilstrebe å overholde øyelyserenes anbefaling om at hunder med CRD skal parres med hunder som er frie for CRD (på øyelysing). Vi bør jobbe systematisk mot å gradvis øke andelen som er fri ved øyelysing. Dette kan gjøres ved å prioritere å beholde valper som er øyelyst fri med tanke på videre avl, velge avlspartnere som er fri (få flere hunder i avl) og evt å bruke hunder fra et annet hårlag om det er lettere å finne frie partnere der.

Veien videre:

Fremover ønsker vi å være transparente ut mot klubbens medlemmer og oppdrettere. Det vil derfor bli laget referat fra alle møter som vil bli delt. Kun saker som pålegger oss taushetsplikt vil bli holdt unna offentligheten.

Helseundersøkelsen fra 2022 viser at 92 % av collie eiere er meget fornøyd med sine hunder både fysisk og psykisk. Det er et godt utgangspunkt å jobbe videre etter, men vi har likevel utfordringer med høy innavlsgrad i våre raser som det må jobbes videre med.

Vi ønsker å jobbe videre sammen med klubbens oppdrettere for å finne veien videre og invitere alle til et godt samarbeid.

Avlsrådet
Mai 2023